

AL CONSELL DE REDACCIÓ DE *PROMETEO*

Lev Trotski

19 de juny de 1930

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Al Consejo de Redacción de *Prometeo*”, en, *Escritos*, Tomo I 1929-30, volumen 4, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 992-999,

Estimats camarades:

Rebérem l’extensa lletra de vostès datada el 3 de juny. Malauradament, en compte d’aclarir malentesos serví per a agreujar-los.

1.-No hi ha el menor “contrast” entre la meua última *Lletra oberta* i la meua resposta de l’any passat a la lletra oberta de vostès. L’única cosa que les separa són diversos mesos d’intensa activitat desplegada per l’Esquerra comunista Internacional. En aqueix moment, una certa dosi d’ambigüitat en la seua posició podia haver semblat quelcom circumstancial, inclús parcialment inevitable. És perfectament obvi que les condicions en què es trobava el camarada Bordiga, el dirigent principal de la fracció de vostès, podien haver explicat el caràcter contemporitzador de la seua posició (sense disminuir, per descomptat, els seus efectes perjudicials) En respondre a la seua *Lletra oberta*, tinguí molt en compte aquesta circumstància tan important, encara que personal. Conec i valore el camarada Bordiga prou com per a apreciar el paper excepcional que exerceix en la vida de la seua fracció. Però, com vostès indubtablement reconeixeran aquesta consideració no pot eclipsar totes les altres. Succeeixen esdeveniments, sorgeixen nous interrogants i calen respostes clares. Avui, l’ambigüitat conservadora de la posició de vostès és un símptoma cada vegada més perillós.

2.-Vostés diuen que en tot aquest temps no s’han desviat en un àpex de la plataforma de 1925, que caracteritzí com un document excel·lent en diversos sentits. Però a una plataforma no se la crea per a “no desviar-se d’ella” sinó per a *aplicar-la* i *desenrotllar-la*. La plataforma de 1925 fou un bon document per a l’any 1925. En els cinc anys següents, s’han produït grans esdeveniments. La plataforma no dóna resposta a cap d’ells. Voler respondre als interrogants plantejats per la situació de 1930 amb referències a la plataforma de 1925 és sostenir una política ambigua i evasiva.

3.-Vostès atribueixen el no haver participat en la conferència de París al fet que la nostra carta d'invitació s'extravià en el correu. Si aqueixa fou l'únic motiu, calia plantejar-lo obertament en la premsa. El seu grup no publicà cap nota per l'estil en *La Verité*. Que potser ho feu en *Prometeo*? De la lectura de la lletra, però, sorgeix clarament que no es tracta d'un error provocat pel correu.

4.-Vostès diuen que “la conferència mancà totalment de preparació ideològica”. Per a mi, aquesta afirmació no sols és falsa sinó directament fantasiejada. A França, més que en cap altra banda, la preparació ideològica fou intensa i fructífera (*La Verité*, *La Lutte de Classes*, fullets). En el transcurs de l'any passat es produí, en tots els països, una intensa lluita ideològica que ens menà a separar-nos de pretesos “companys”. La ruptura amb Souvarine i Paz a França, amb Urbahns en Alemanya, amb el grupet de Pollack a Txecoslovàquia i amb altres, fou l'element més important en la preparació ideològica de la conferència d'autèntics comunistes revolucionaris. Ignorar aquesta obra tan important és enfocar el problema amb un criteri sectari, no revolucionari.

5.-Considere que la seua concepció de l'internacionalisme és errònia. En última instància, vostès conceben la internacional com una suma de seccions nacionals o com el producte de la influència recíproca de seccions nacionals. Aquesta concepció de la Internacional és, en el millor dels casos, unilateral, no dialèctica i, per consegüent, errònia. Si l'esquerra comunista de tot el món agrupés només a cinc individus, aquests tindrien igualment l'obligació de construir una organització internacional *simultàniament* amb una o més organitzacions nacionals.

És erroni considerar que l'organització nacional és el fonament i la internacional el sostre. La relació entre ambdós és totalment distinta. Marx i Engels iniciaren el moviment comunista en 1847 amb un document internacional i amb la creació d'una organització internacional. El mateix ocorregué en la creació de la Primera Internacional. L'Esquerra de Zimmerwald recorregué la mateixa senda en preparar la Tercera Internacional. És molt més imperiós seguir aquesta senda avui que en l'època de Marx. Per descomptat, és possible, en l'època de l'imperialisme, que sorgisca una tendència proletària revolucionària en tal o qual país, però aquesta no pot florir i desenvolupar-se en un país aïllat; l'endemà de la seua creació ha de cercar o establir vincles internacionals, una plataforma internacional, una organització internacional, perquè aquest és l'únic camí que pot garantir la correcció de la línia nacional. Una tendència que es tanque en els marcs nacionals durant anys, es condemna irremeiablement a la degeneració.

6.-Vostès es neguen a respondre la pregunta sobre el caràcter de les seues diferències amb l'Oposició Internacional, amb l'argument que *no hi ha un*

document internacional principista. Considere que aquest enfocament del problema és purament formal, mort, ni polític ni revolucionari. Una plataforma o programa és el resultat de les àmplies experiències que són fruit de les activitats conjuntes, basades en una sèrie d'idees i mètodes compartits. La plataforma de 1925 no nasqué el primer dia que sorgí com a fracció. L'Oposició russa elaborà la seua plataforma en el seu quint any de lluita i, encara que aparegué dos anys i mig després que la de vostès, també està perimida en molts aspectes.

Posteriorment, quan aparegué el programa de la Internacional Comunista, l'Oposició russa escrigué una crítica al mateix. Aquesta crítica, que fou (per la seua essència, no per la seua forma) fruit d'un treball col·lectiu, aparegué, igual que la major part dels documents recents de l'Oposició, en diversos idiomes. En aquest terreny s'ha produït una important lluita ideològica (en Alemanya, als Estats Units). Els problemes de tàctica sindical, el "tercer període", el pla quinquennal, la col·lectivització, l'actitud de l'Oposició d'Esquerra cap als partits oficials, etcètera: totes aquestes qüestions de principi han estat tema d'una seriosa discussió i elaboració teòrica en la premsa comunista internacional. Aquesta és l'única manera d'elaborar una plataforma o, dit més correctament, un programa. Quan vostès afirmen que no els han ofert un "document programàtic" ja elaborat i que, per tant, no poden respondre les preguntes relatives a les seues diferències amb l'Esquerra Internacional, demostren una concepció sectària dels mètodes i mitjans per a arribar a la unificació ideològica; demostren com estan d'aïllats de la vida ideològica de l'Esquerra comunista.

7.-Els grups que s'unificaren en la conferència de París no aspiraven al monolitisme mecànic, ni se'l proposaren com a objectiu. Però els uneix la convicció que l'experiència viva dels recents anys garanteix la seua unitat, almenys en la mesura en què pugen seguir col·laborant organitzadament a escala internacional i, en particular, seguir elaborant una plataforma en comú amb totes les forces internacionals a la seua disposició. Quan jo preguntava sobre la profunditat de les seues diferències amb l'Esquerra Internacional no esperava una resposta formal sinó una resposta política i revolucionària del següent tenor: "Sí, creiem que es pot començar a treballar amb els grups mencionats, entre els quals defendrem les nostres pròpies posicions sobre una sèrie de problemes."

Però, quina va ser la resposta? Diuen que no participaran en el Secretariat Internacional fins que reben un document programàtic. Açò significa que altres han d'elaborar un document programàtic sense la seua participació, mentre que vostès es reserven el dret a la revisió final. Açò ens sembla el sùmmum de la contemporització, l'evasió i l'aïllament nacional.

8.-És igualment formal la declaració que els estatuts de la Lliga Comunista Francesa els resulten inacceptables perquè es solidaritzen amb els quatre primers congressos mundials de la Internacional Comunista. És força probable que no hi haja un sol camarada a França que considere que totes les resolucions dels quatre primers congressos són infal·libles i immutables. Allò important ací és la *línia estratègica* fonamental. Si vostès es neguen a construir sobre els fonaments construïts pels quatre primers congressos, què els queda?

D'una banda es neguen a acceptar com a fonaments les resolucions dels quatre primers congressos. D'altra banda, rebutgen o ignoren olímpicament el treball programàtic i tàctic desenvolupat per l'Esquerra Internacional en els darrers anys. A canvi d'això, què proposen? Potser la plataforma de 1925? Però, tanmateix totes les seues virtuts, aquesta plataforma no és més que un document circumstancial que no respon a cap dels problemes plantejats en l'actualitat.

9.-Allò que més m'estranya en la lletra de vostès és la part en què expressen la seua indignació davant l'"intent" de crear una Nova Oposició a Itàlia. Parlen d'una "maniobra", "un experiment destinat a crear confusió", etcètera. Pel que puc jutjar, es refereixen a una nova ruptura en la fracció centrista dominant en el Partit Comunista Italià, una de les ales del qual brega per apropar-se a l'Esquerra Internacional. On està la "maniobra"? En què consisteix la "confusió"? D'on sorgeix? El fet que un grup, en separar-se d'una fracció antagònica, cerque unir-se a nosaltres és una conquesta important. La fusió, naturalment, només pot fer-se sobre bases principistes, és a dir, sobre la base de la teoria i la pràctica de l'Esquerra Internacional. Els camarades que pertanyen a l'Oposició Italiana m'han enviat lletres personals i una sèrie de documents. Responguí a les preguntes dels camarades en forma exhaustiva i explícita. Seguiré fent-ho en el futur. Jo, per la meua part, també els formulí preguntes. Quan els preguntí, en particular, quina actitud tenien vers els bordiguistes, em respongueren que, malgrat diferències existents, consideraven que la col·laboració era tan possible com necessària. On està la "maniobra"?

D'una banda l'Oposició Internacional no els mereix la suficient confiança com per a participar en el seu treball col·lectiu. D'una altra, és evident que consideren que l'Oposició Internacional no té dret a posar-se en contacte amb els comunistes italians que es declaren solidaris amb ella. Benvolguts camarades, vostès perden tot sentit de la proporció i van massa lluny. Aquesta és, en general, la sort que corren els grups tancats i aïllats.

Naturalment, podem lamentar que les relacions i negociacions amb la Nova Oposició Italiana es realitzen sense la participació de vostès. Però la culpa és seua. Per a participar en aquestes negociacions, haurien d'haver participat en

tota l'activitat de l'Oposició Internacional, és a dir, haurien d'haver ingressat als seus rengles.

10.-En allò que concerneix el grup d'Urbahns, demanen un informe de tota la seua activitat per a poder definir una posició. I en aquest sentit recorden que la plataforma de l'Oposició russa menciona el grup d'Urbahns com una organització ideològicament pròxima. Només em queda lamentar que fins al moment no hagen considerat com seu el deure de definir una posició respecte d'una qüestió que agità l'Oposició Internacional durant molts mesos, provocà una ruptura en Alemanya i després menà a la formació d'una Oposició d'Esquerra Unificada, totalment separada d'Urbahns. ¿Què està implícit en la menció que fan del programa rus? Sí, en el seu moment defensarem el grup d'Urbahns (igual que defensarem el de Zinoviev) contra Stalin. Sí, una vegada creguérem que podríem endreçar la línia política del grup d'Urbahns *de conjunt*.

Però la història no es deté. No ho feu en 1925 ni en 1927. Després que publicarem la nostra plataforma, ocorregueren esdeveniments importants. Els zinovievistes capitularen. La direcció de la Leninbund començà a *allunyar-se* del marxisme. Puix que no actuem a la lleugera quan es tracta de tallar vincles polítics, escriguérem desenes d'articles i lletres per a tractar de convèncer la Leninbund per a que canviés la seua política. Fracassarem. Una sèrie d'esdeveniments nous allunyaren inclús més al grup d'Urbahns. Un sector important de la pròpia organització trencà amb ell. L'evolució política està repleta de contradiccions. El passat ha mostrat, i el futur seguirà mostrant, no pocs casos en què els companys o semicompanys d'ahir són els enemics d'avui. Les causes de la ruptura entre l'Oposició Internacional i la Leninbund foren discutides públicament en tota la premsa d'oposició. Personalment, diguí tot el que havia de dir respecte d'això en un opuscle especial. No tinc res a agregar, sobretot perquè allò que discutim ací són fets consumats. Vostès no plantegen aquesta qüestió en relació als fets, sinó a la meua lletra. Açò demostra una vegada més fins a quin punt ignoren la vida política i teòrica real de l'Oposició Internacional.

Amb salutacions comunistes,

Lev Trotski